

TEISMŲ PRAKTIKA

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo biuletenis

Nr. 39

Vilnius 2013

XIX metai

TURINYS

1. LIETUVOS AUKŠČIAUSIOJO TEISMO CIVILINIŲ BYLŲ SKYRIAUS IŠPLĖSTINIŲ SEPTYNIŲ TEISĖJŲ IR TRIJŲ TEISĖJŲ KOLEGIJŲ NUTARTYS

ŽMOGAUS TEISĖS IR LAISVĖS

- 1.1. Dėl teisės į sveiką ir švarią aplinką gynimo bei ją įgyvendinančių teisės aktų aiškinimo ir taikymo 9

CIVILINĖ TEISĖ

ŠEIMOS TEISĖ

- 1.2. Dėl baudžiamojame byloje nustatytą mažamečio vaiko tvirkino aplinkybių ir pateiktų įrodymų vertinimo, jų reikšmės, sprendžiant dėl civilinėje byloje tėvų valdžios apribojimo sąlygų; dėl vaiko teisės į šeimos ryšius užtikrinimo ir ją ribojančių priemonių taikymo apimties; dėl tinkamų gyvenimo sąlygų nepilnamečiam vaikui nustatymo, gyvenant su tėvu, kuriam taikomos apsaugos nuo nusikalstamo poveikio priemonės; dėl ryšių su giminaičiais (buvusiais globėjais) palaikymo 32
- 1.3. Dėl vieno sutuoktinio sudarytos laidavimo sutarties 62
- 1.4. Dėl uzufrukto nustatymo ypatumų, kai po santuokos nutraukimo abu sutuoktiniai turi jiems asmeninės nuosavybės teise priklausančias gyvenamąsias patalpas; dėl nepilnamečio vaiko išlaikymo dydžio nustatymo 71

PRIEVOLIŲ TEISĖ

- 1.5. Dėl lizingo sutarties požymių turinčios šalių sutarties, kurios dalykas yra žemės sklypas, kvalifikavimo ir galiojimo; dėl CK 6.568 straipsnio 1 dalies ir 6.574 straipsnio aiškinimo ir taikymo 88
- 1.6. Dėl Tarptautinio krovinių vežimo keliais sutarties konvencijos 32 straipsnio 1 dalyje nustatyto vienerių metų ieškinio senaties termino sustabdymui ir nutraukimui taikytinos teisės 105
- 1.7. Dėl pardavėjo įsipareigojimo perduoti pirkėjui pagal vartojimo sutartį atitinkančią prekę ir su tuo susijusios garantijos; dėl vartotojo teisės rinktis jam naudingiausią pažeistos teisės dėl netinkamos kokybės daikto pardavimo gynimo būdą 122

1.8. Dėl teisės normų, reglamentuojančių elektros energijos pirkimo–pardavimo santykius ir jų subjektus, aiškinimo ir taikymo	132
1.9. Dėl savivaldybės civilinės atsakomybės už netinkamą nuotekų infrastruktūros tvarkymą; dėl turtinės ir neturtinės žalos atlyginimo	139
1.10. Dėl akcininko teisės reikšti išvestinį ieškinį, reikalaujant atlyginti bendrovei žalą, susidariusią dėl teismo paskirto laikinojo administratoriaus veiksmų; dėl turto administratoriaus pareigų ir turto administravimo kaip laikinosios apsaugos priemonės; dėl teismo paskirto laikinojo turto administratoriaus civilinės atsakomybės sąlygų	167
1.11. Dėl netiesioginių nuostolių – prarastos galimybės išvengti turtinių praradimų (sutaupyti) – atlyginimo, jų dydžio ir įrodinėjimo	178
1.12. Dėl materialiosios teisės normų, reglamentuojančių draudimo įmokų nesumokėjimo nustatytais terminais teisinius padarinius ir draudiko pareigą mokėti draudimo išmoką, aiškinimo ir taikymo, kai viena grupine transporto priemonių draudimo sutartimi draudėjas apdraudė keletą skirtingiems asmenims (naudos gavėjams) priklausančių transporto priemonių ir tik vienas jų kreipėsi į draudiką dėl draudimo išmokos	188

VIEŠIEJI PIRKIMAI

1.13. Dėl tiekėjų pažeistų teisių gynbos veiksmingumo principo taikymo žalos atlyginimo procese; dėl perkančiosios organizacijos deliktinės atsakomybės, jos sąlygų nustatymo ir įrodinėjimo	199
1.14. Dėl perkančiosios organizacijos pareigos nustatyti aiškias pirkimo sąlygas dėl pirkimo objekto kiekio (apimties); dėl kelių viešojo pirkimo sutarties kainos apskaičiavimo būdų taikymo	219

BANKROTO TEISĖ

1.15. Dėl bankrutuojančios įmonės įpareigojimo pasirašyti sutartį kaip jau įvykusio sandorio įforminimą	238
1.16. Dėl ieškinio senaties termino eigos pradžios nustatymo, kai bankrutuojančios įmonės administratorius ginčija šios įmonės sandorį <i>actio Pauliana</i> pagrindu	254

DARBO TEISĖ

1.17. Dėl įmonės kolektyvinės sutarties teisinio įvertinimo; dėl kolektyvinio ginčo sampratos ir apimties; dėl kolektyvinės darbo sutarties pripažinimo negaliojančia tvarkos	265
---	-----

CIVILINIS PROCESAS

- 1.18. Dėl reikalavimo priteisti išlaidas apmokant 50 procentų valstybinės garantuojamos antrinės teisinės pagalbos išlaidų, susijusių su gynyba ir atstovavimu byloje, teisinio kvalifikavimo ir procesinės nagrinėjimo tvarkos 280
- 1.19. Dėl Prekybos, pramonės ir amatų rūmų išduotos nenugalimos jėgos (*force majeure*) aplinkybes liudijančių pažymų ginčijimo tvarkos 290
- 1.20. Dėl antstolio faktinių aplinkybių konstatavimo protokolo turinio kaip įrodymo ir jo vertinimo 299
- 1.21. Dėl viešojo intereso sampratos ir gynimo 312

2. LIETUVOS AUKŠČIAUSIOJO TEISMO BAUDŽIAMŪJŲ BYLŲ SKYRIAUS IŠPLĖSTINIŲ SEPTYNIŲ TEISĖJŲ IR TRIJŲ TEISĖJŲ KOLEGIJŲ NUTARTYS

BAUDŽIAMOJI TEISĖ

- 2.1. Vagystė (BK 178 straipsnis) 322
- 2.2. Darbų saugos ir sveikatos apsaugos darbe reikalavimų pažeidimas (BK 176 straipsnis) 339
- 2.3. Vagystė (BK 178 straipsnis). Radio pasisavinimas (BK 185 straipsnis) 345
- 2.4. Literatūros, mokslo, meno kūrinio ar gretutinių teisių objekto neteisėtas atgaminimas, neteisėtų kopijų platinimas, gabenimas ar laikymas (BK 192 straipsnis) 350
- 2.5. Neteisėtas vertimasis ūkine, komercine, finansine ar profesine veikla (BK 202 straipsnis) 370
- 2.6. Aprašyto ar areštuoto turto arba turto, kuriam nustatytas laikinas nuosavybės teisės apribojimas, perleidimas, paslėpimas, sunaikinimas arba sugadinimas (BK 246 straipsnis) 382
- 2.7. Teismo sprendimo, nesusijusio su bausme, nevykdymas (BK 245 straipsnis) 392
- 2.8. Kelių transporto eismo saugumo ar transporto priemonių eksploatavimo taisyklių pažeidimas (BK 281 straipsnis). Transporto eismo tvarkos ar saugumo taisyklių pažeidimas (BK 282 straipsnis). Nesunkus sveikatos sutrikdymas dėl neatsargumo (BK 139 straipsnis) 398
- 2.9. Grasinimas valstybės tarnautojui ar viešojo administravimo funkcijas atliekančiam asmeniui (BK 287 straipsnis) 403

BAUDŽIAMOJO PROCESO TEISĖ

2.10. Įrodymai (BPK 20 straipsnis). Draudimas versti duoti parodymus prieš save (Konstitucijos 31 straipsnio 3 dalis)	413
2.11. Įrodymų vertinimas (BPK 20 straipsnio 5 dalis). Asmens parodymo atpažinti tvarka (BPK 192 straipsnis)	425
2.12. Nekaltumo prezumpcija (BPK 44 straipsnio 6 dalis)	444
2.13. Viešas pritarimas SSRS nusikaltimams Lietuvos Respublikai ar jos gyventojams, jų neigimas ar šiurkštus menkinimas (BK 170 ² straipsnis). Ekspertas (BPK 84 straipsnis). Specialistas (BPK 89 straipsnis)	475

ADMINISTRACINIŲ TEISĖS PAŽEIDIMŲ BYLŲ TEISENA

2.14. Administracinės nuobaudos skyrimo terminai (ATPK 35 straipsnis)	484
2.15. Administracinės nuobaudos skyrimo terminai (ATPK 35 straipsnis). Apylinkės teismo sprendimas byloje dėl skundo dėl nutarimo administracinio teisės pažeidimo byloje (ATPK 302 straipsnis)	488
2.16. Vietinės rinkliavos už naudojimąsi savivaldybių tarybų nustatytais vietomis automobiliams statyti nuostatuose nustatytos vietinės rinkliavos mokėjimo tvarkos pažeidimas (ATPK 124 ⁵ straipsnis)	495
2.17. Transporto priemonių vairavimas, esant vairuotojams neblaiviems (ATPK 126 straipsnis). Nekaltumo prezumpcija (ATPK 249 straipsnio 2 dalis, BPK 44 straipsnio 6 dalis). Įrodymai (ATPK 256 straipsnis). Įrodymų vertinimas (ATPK 257 straipsnis)	500
2.18. Pasitraukimas iš eismo įvykio vietos (ATPK 130 straipsnio 1 dalis)	508
2.19. Administracinio nurodymo surašymo pagrindai ir jo įvykdymo pasekmės (ATPK 260 ¹ straipsnis)	514

LIETUVOS AUKŠČIAUSIOJO TEISMO TEISMŲ PRAKTIKOS APŽVALGOS

Viešųjų pirkimų reglamentavimo ir teismų praktikos apžvalga (II)	520
--	-----

EUROPOS ŽMOGAUS TEISIŲ TEISMO SPRENDIMŲ SANTRAUKOS

Teisiamajame posėdyje neapklaustų liudytojų (nukentėjusiųjų) parodymų panaudojimas apkaltinamojo nuosprendžio išvadoms pagrįsti: nauja Europos Žmogaus Teisių Teismo praktika	654
--	-----

Sprendimo byloje AL-KHAWAJA ir TAHERY prieš Jungtinę Karalystę santrauka	656
Europos Žmogaus Teisių Teismo sprendimų kai kuriose kitose naujesnėse bylose dėl teisiamajame posėdyje neapklaustų liudytojų (nukentėjusiųjų) parodymų panaudojimo apkaltinamojo nuosprendžio išvadoms pagrįsti (Konvencijos 6 straipsnio 3 dalies d punktas, 6 straipsnio 1 dalis) sąrašas	677
Teisė streikuoti Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos 11 straipsnio (susirinkimų ir asociacijos laisvė) kontekste	679
Sprendimo byloje DEMIR ir BAYKARA prieš Turkiją santrauka	682
Sprendimo byloje ENERJİ YAPI-YOL SEN prieš Turkiją santrauka	686
Sprendimo byloje DANILENKOV ir KITI prieš Rusiją santrauka	688
Sprendimo byloje KAYA ir SEYHAN prieš Turkiją santrauka	690
Sprendimo byloje TROFIMCHUK prieš Ukrainą santrauka	692
Europos Žmogaus Teisių Teismo sprendimų kai kuriose kitose bylose, susijusiose su teise streikuoti, sąrašas	695

EUROPOS SĄJUNGOS TEISINGUMO TEISMO SPRENDIMŲ SANTRAUKOS

2000 m. gegužės 29 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1348/2000 dėl teisminių ir neteisminių dokumentų civilinėse arba komercinėse bylose įteikimo valstybėse narėse, panaikinančio Tarybos reglamentą (EB) Nr. 1348/2000, aiškinimas remiantis Europos Sąjungos Teisingumo Teismo precedentais	696
2009 m. birželio 25 d. Teisingumo Teismo sprendimo byloje Roda Golf & Beach Resort SL. (C-14/08) santrauka	697
2012 m. gruodžio 19 d. Teisingumo Teismo sprendimo byloje Kristina Alder, Edward Alder v. Sabina Orłowska, Czesław Orłowski (C-325/11) santrauka	700
2001 m. gegužės 28 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 1206/2001 dėl valstybių narių teismų tarpusavio bendradarbiavimo renkant įrodymus civilinėse ar komercinėse bylose aiškinimas remiantis Europos Sąjungos Teisingumo Teismo precedentais	704
2011 m. vasario 17 d. Teisingumo Teismo sprendimo byloje Artur Weryński (C-283/09) santrauka	707
2010 m. gruodžio 22 d. Teisingumo Teismo sprendimo byloje Joseba Andoni Aguirre Zarraga (C-491/10 PPU) santrauka	710
2012 m. rugsėjo 6 d. Teisingumo Teismo sprendimo byloje Lippens (C-170/11) santrauka	713
2013 m. vasario 21 d. Teisingumo Teismo sprendimo byloje ProRail BV (C-332/11) santrauka	716